

1,7 млн. осіб. Щодо рівня безробітного населення (за методологією МОП) віком 15–70 років у цілому по Україні порівняно з 2015 р., то він збільшився на 0,2 в.п. та становив 9,3 % економічно активного населення зазначеного віку, а серед населення працездатного віку – 9,7 % [4].

За даними Державної служби статистики України [4] у 2016 році найвищий рівень безробіття (за методологією МОП) спостерігався серед молоді віком 15 – 24 роки, а найнижчий – серед осіб віком 40 – 59 років.

У січні-листопаді 2017 року послуги з пошуку роботи отримували 1050,8 тис. зареєстрованих безробітних. Станом на 1 грудня 2017 року кількість вакансій, заявлених роботодавцями до Державної служби зайнятості, у порівнянні з відповідною датою минулого року, зросла на 27 % та становила 68 тис. од. [5].

Таким чином, у дослідженні виокремлено чинники, які зумовлюють безробіття та аналізовано рівень безробіття в Україні.

Література:

1. Лисюк О.С. Безробіття як соціально-економічна проблема населення України / О.С. Лисюк // ВНАУ. – 2012. – № 4. – С. 48-53.

2. Семенова К.Д. Аналіз впливу економічної кризи на рівень безробіття в Україні / К.Д. Семенова // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – № 1(44). – С. 106-111.

3. Полуяктова О.В. Проблеми безробіття в Україні / О.В. Полуяктова // Економіка і суспільство. – 2016. – № 2. – С. 31-35.

4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

5. Державна служба зайнятості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dcz.gov.ua>.

ПРОБЛЕМИ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

Денисов Д.С.

*Науковий керівник: Попадинець О.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Серед причин, що гальмують інноваційний (у тому числі і венчурний) розвиток вітчизняних виробників слід відзначити:

1. Недосконалість законодавчої бази. В українському законодавстві не виокремлено: суть та основні завдань «венчурного бізнесу», особливості взаємодії суб'єктів венчурного бізнесу.

2. Недостатність джерел фінансування інвестицій. В українському законодавстві існують обмеження щодо участі фізичних осіб та інституційних інвесторів у якості інвесторів венчурного бізнесу, що суттєво впливає на зменшення потенційної привабливості венчурних інвестицій. ВБ в Україні фінансується за рахунок вільного капіталу вітчизняних ФПГ, приватних та

інституціональних іноземних інвесторів. Разом з тим, їх розвиток стримує: високі ризики венчурних інвестицій, сумнівна репутація української венчурної індустрії, недостатня інвестиційна привабливість бізнес-середовища України.

3. Нерозвиненість фондового ринку, брак гарантій, для інвестора. Розвиток фондового ринку України повинен надавати інвесторам надійний захист їхніх прав та здійснення портфельних інвестицій. Це буде сприяти зменшенню ймовірності появи ризиків. В законодавстві України зазначено, що розмір привілейованих акцій у статутному фонді не перевищує 10%. На відміну від привілейованих звичайні акції не дають права участі в управлінні венчурних процесів, оскільки їх суми недостатньо для реалізації венчурного проекту. В цьому випадку звичайні акції, що не передбачають страхування інвестора від збитків, стають єдиним інструментом венчурного інвестора в Україні.

4. Нерозвиненість неформального сектору венчурного бізнесу, основними представниками якого є бізнес-янгели. Бізнес-янгели – приватні особи, що вкладають власні кошти на перших стадіях розробки проекту. У Європі функціонує близько 125 тис. активних бізнес-янгелів, розмір інвестування яких у 30–40 разів перевищує число інвестицій венчурних фондів. Бізнес-янгели США фінансують більше 80 % венчурних підприємств на ранніх стадіях розвитку. В Україні професійних бізнес-янгелів поки немає.

5. Нестабільна ситуація в секторі генерації наукових знань. Організація венчурної діяльності в Україні зумовлена проблемами і складністю реорганізації наукового комплексу, успадкованого від колишнього СРСР.

6. Брак «якісних» проектів на ринку венчурного інвестування та фахівців у сфері венчурного бізнесу, що мають теоретичні знання, практичні навички виявлення та оцінки інноваційних проектів та сприяють встановленню стабільних джерел фінансування на початковій стадії розвитку проектів.

7. Недосконалість інституту захисту інтелектуальної власності та відсутність розвинутої системи комерціалізації. Номінальна кількість розробок в Україні збільшується, але погіршується їх якість (науково-технічний рівень). За даними Держдепартаменту інтелектуальної власності в Україні видається 15–20 тис. патентів щороку, однак на ринку реалізовано менше 1% інновацій. Зокрема, патент України не забезпечує охорону майнових прав патентовласника на території інших держав, у т.ч. в разі спірних ситуацій чи незаконного використання об'єктів інтелектуальної власності.

8. Відсутність чіткої державної політики сприяння розвитку ВБ та економічної заінтересованості більшості господарських суб'єктів у реалізації принципово нових розробок, нововведень високого техніко-економічного рівня.

За даними Держстату України за період 2014–2016 р. частка підприємств, які займались інноваційною діяльністю становила 18,4%, у т.ч. здійснювали технологічні інновації – 11,8% (5,7% – продуктові та 10,3% – процесові), нетехнологічні – 13,4% (8,7% – організаційні та 10,2% – маркетингові).

Щодо видів економічної діяльності, то протягом 2014–2016 рр. найвища частка інноваційних підприємств була на підприємствах інформації та телекомунікації (22,1%), переробної промисловості (21,9%), фінансової та

страхової діяльності (21,7%) та діяльності у сфері архітектури та інжинірингу (20,1%). При цьому вища за середню по країні частка підприємств із технологічними інноваціями була серед підприємств переробної промисловості (15,6%), з постачання електроенергії, газу, пари (12,6%), також підприємств у сферах архітектури та інжинірингу, науковими дослідженнями та розробками, рекламою – 13,2%; з нетехнологічними інноваціями – серед підприємств фінансової та страхової діяльності (18,0%), інформації та телекомунікації (17,3%), переробної промисловості (15,3%). Найвищий рівень інноваційної активності спостерігався на підприємствах Рівненської, Харківської областей та м. Києва. У 2016 р. витрати на інновації в основному здійснювались за рахунок власних коштів (89,5).

В Україні у 2014–2016 рр. лише 34,4% підприємств із технологічними інноваціями співпрацювали з іншими підприємствами та організаціями, у т.ч. університетами, науково-дослідними інститутами тощо. На жаль, в країні сформувалася несприятлива державна політика в сфері стимулювання інноваційних процесів. У країні відсутня система державного фінансування венчурних проектів. Держава не стимулює реалізацію технопарками і бізнес-інкубаторами їх безпосередньої інноваційної функції.

Література:

1. Арте Д.С. Венчурне фінансування в умовах світової фінансової кризи. К., 2009.

2. Беруга Л. Реалізація стратегії інноваційного розвитку економіки України в системі венчурного фінансування / Л. Беруга // Актуальні проблеми економіки. – 2002. – № 12. – С. 75-79.

3. Микитюк О.П. Особливості венчурного фінансування в Україні / О.П. Микитюк // Фінанси України. – 2005. – № 8. – С.83-90.

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Івашко Д.М.

Науковий керівник: Токар І.І., асистент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Питання управління ефективністю господарською діяльністю на сьогодні є відносно новим для підприємств України і дуже не значна частка за останні роки змогла побудувати систему управління ефективністю господарської діяльності підприємства яка все далі стає невід'ємною складовою антикризового управління на будь-якому підприємстві.

В сьогоднішніх умовах зміни зовнішніх факторів мають найбільший вплив на діяльність підприємства при управлінні ефективності та передбачає обов'язкове його врахування.